بسم الله الرحمن الرحيم

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް
Employment Tribunal

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް

މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

މައްސަލަ ނިމުނުގޮތް

މުހައްމަދު ރިފްއަތު ވ. ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް

170/VTR/2024

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ނިމުނު ތާރީޚު

19 މޭ 2025

މައްސަލައިގެ މައުލޫމާތު

މައްސަލަ ނަންބަރު:	170/VTR/2024
މައްސަލައިގެ ބާވަތް:	ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން
މައްސަލަ ހުށަހެޅި ތާރީޚު:	13 އޮކްޓޫބަރު 2024
ރަޖިސްޓަރީ ކުރި ތާރީޚު:	17 އޮކްޓޫބަރު 2024
މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް:	މުޙައްމަދު ރިޟްވާން / ސ. މުނިމަސް، މާލެ (ދިވެހި ރައްޔިތެއްގެ އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A100847)
މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތް:	ހުރުސީންގެ ޕްރޮޕަރޓީސް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް / (ކުންފުނި ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރު: C-793/2008)

ތަމްސީލުކުރުން:

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް

ޖަވްހަރާ ސައީދު / ހަވީރީ، ބ. މާޅޮސް

މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތް

ހިދާޔާ މޫސާ / ހިރުދުމާގެ، ހއ. އުލިގަން

މައްސަލަ ބެލި މެންބަރު: ވަޒީފާބާރު ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނައިބު ރައީސް ފާތިމަތު މަރިޔާ މުޙައްމަދު

ނިމުނު ތާރީޚު: 19 މޭ 2025

ބޭއްވުނު ޖަލްސާގެ ޢަދަދު: 05 (ފަހެއް)

(މައްސަލައިގެ ނިންމުން އިއްވުމަށް ބޭއްވުނު ޖަލްސާ ހިމެނުން)

www.employmenttribunal.gov.mv info@employmenttribunal.gov.mv (+960) 3307701

ފިހުރިސްތު

މެމްބަރުގެ ޝަޢުރު ______ 3

1. މައްސަލައިގެ ހުލާސާ ______ 3

3. މައްސަލައިގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ގޮތް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ______ 7

4. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ގާއިމުކުރަންޖެހޭ މަޢްނަވީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ގާއިމުކުރެވިފައިވޭތޯ ބެލުން ______ 7

5. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ހައްގުވާ އުޖޫރައާއި އެދިފައިވާ ގާނޫނީ ވަޒީފާ އުވާލުމުގެ ނަގައިދިނުމުގެ ހަމަތަށް ބެލުން ______ 19

މައްސަލައިގެ ނިންމުން ______ 24

ފަނޑިޔާރުގެ ޙުކުމް

1. މައްސަލައިގެ ޚުލާސާ

1.1. މި މައްސަލައަކީ ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް (މީގެ ފަހުން 'މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް') އަށް ރައްދުވާގޮތަށް ހ. މިރިމަސް، މާލެ، މުޙައްމަދު ރިފްއަތު (މީގެ ފަހުން 'މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް') 13 އޮކްޓޫބަރު 2024 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ. މި މައްސަލައަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ދީފައިވާ ނަންބަރަކީ 170/VTR/2024 އެވެ.

1.2. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަކީ 02 ޖަނަވަރީ 2018 އިން ފެށިގެން ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގައި އެސިސްޓެންޓް އިންސްޕެކްޓަރ މަގާމުގައި[1] ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ގެންދިޔަ ފަރާތެއްކަމަށާއި، 21 މާ 2024 އިން ފެށިގެން 20 ޖޫން 2024 އާ ހަމައަށް 30 (ތިރީސް) ދުވަހު ސަބަބެއް ނެތި ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވުމުގެ ސަބަބުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް މަސައްކަތްކުރާ ބައިގެ ޑިރެކްޓަރު ސުޕަވައިޒަރުން އެންގުމަށްފަހު ޑިސިޕްލިނަރީ އެކްޝަނެއް ނަގާފައިވާކަން ބުނެ، ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ އެޗް.އާރު ޕޮލިސީގެ އެއްވެސް މާއްދާއެއް ތަންފީޒުކޮށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ސަސްޕެންޑްކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ލިބިދޭންޖެހޭ ޙައްޤުތައް މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން ދީފައިނުވާކަމަށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ސަސްޕެންޝަނުގެ ފަރާތުން އެދިފައި ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ދަޢުވާކޮށްފައިވަނީ، އިންސާފުވެރިކޮށް ހޯދައިދިނުމަށް އެދިފައިވާ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަށެވެ.

1.3. ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ގޮތުން، އެފަރާތަކީ ދިރާސާ ލިޔުމުގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެ އެއް އަސާސް ގޮތުގައި މުޤައްރަރުކުރާ އުޒުރުވެރި ނޫން 3 (ތިނެއް) ދުވަހަށްވުރެ ގިނަ ދުވަހު އޮފީހަށް ހާޒިރުނުވުމުގެ ތަކުރާރުވާ މުޢާމަލާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ކަންތައްތަކުގައި، އެ އުސޫލަށް[2] ތަޢާރަފުކޮށްދީފައިވާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އޮފީހަށް ކޮންމެ ދުވަހަކުވެސް ސަބަބެއް ނެތި ވަޒީފާއާ އަދާނުކޮށް ނެރެފައިވާކަމަށެވެ.

---

[1] މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އެފަރާތް އަދާކުރަމުން ދިޔައީ ކޮމްޕްލައިންސް ޑިޕާޓްމަންޓްގެ އެސިސްޓެންޓްގެ މަގާމުގައިކަން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން މި މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުންތަކުގައި ދެއްވާފައިވާ ބަޔާންތަކުން އެނގެން އޮތެވެ.

[2] ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ ހިއުމަން ރިސޯސް ޕޮލިސީ އޮޕަރޭޝަން މެނުއަލް

www.employmenttribunal.gov.mv info@employmenttribunal.gov.mv (+960) 3307701

1.4. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެފަރާތާމެދު ބޮޑު ތުހުމަތުތަކެއް ކުރެވިފައިވާކަމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަހާ ހަމައަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް އެއްވެސް އިންޒާރެއް ދީފައިނުވާކަމަށާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ގާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގައި، މުވައްޒަފުންގެ މަސައްކަތުގެ ގާބިލްކަން ނުވަތަ އަޚްލާޤީ މިންގަނޑު ދަށްވެގެންދާނަމަ ފިޔަވަޅު އެޅުމަށްފަހުވެސް އެކަން މަސައްކަތުގެ އަސްލާގައި ބަދަލު ނާދާނަމަ ވަޒީފާ ގޮތުގައި ހިންގުމާ ގުޅިގެންވާ ކަންކަމާ ޢިނާދާ އަދާނުކުރުމުގެ ސަބަބަކާ ގުޅިގެން ދެންނެވި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދާ މުވައްޒަފު، އޭނާގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެ ނުވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކާ ނުލައިކަމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ގާނޫނުގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިސްނާ ލިބިފައިވާ ފަރާތެއްކަމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ގެއްލިފައިވާކަމަށާއި،

1.5. ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ފަރާތުން 21 އޮގަސްޓު 2024 ގެ ހެނދުނު 8:36 ގައި "ލިޔުމުން ދޭ ފުރަތަމަ އިންޒާރު"[3] މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ފޮނުވާފައިވާކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް، އެ ލިޔުން ފޮނުވާފައިވަނީ [illegible] އެދުވަހުގެ މެންދުރު 3:06 ގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް އަންގާފައިވާކަމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

1.6. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އެދޭ ގޮތް ކަމުގައި ބުނެފައިވަނީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ގާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އެފަރާތް އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢަކޮށްދިނުމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަކިކުރުމުގެ ތާރީޚުން ފެށިގެން އެފަރާތް އަނބުރާ ވަޒީފާއަށް ރުޖޫޢަކުރާ ތާރީޚާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

1.7. މި މައްސަލައަށް ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ގޮތުން މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަކީ 02 ޖަނަވަރީ 2018 އިން ފެށިގެން 29 ޖުލައި 2024 ގެ ނިޔަލަށް ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ އެސިސްޓެންޓް އިންސްޕެކްޓަރގެ މަގާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރި ފަރާތެއްކަމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ 21 މޭ 2024 އިން ފެށިގެން 20 ޖޫން 2024 ގެ ނިޔަލަށް

[3] ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ ނަންބަރު HDC(161)-HR/WA/2024/42 (01 ޖުލައި 2024) "ލިޔުމުންދޭ ފުރަތަމަ އިންޒާރު"

އެފަރާތް ޓްރައިބިއުނަލް ސަރަހައްދުން އިންތިޒާމުކުރުމުގައި މަސައްކަތްކުރާ ތަނަށް ހާޒިރުނުވެ، މަސައްކަތްކުރާތަނުގައި ބައިވެރިވެފައިނުވާތީ މި ދުވަސްތަކަކީ ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ އެޗްއާރް ޕޮލިސީގެ ދަށުން ހުއްދަ ނެތި މަސައްކަތަށް ހާޒިރުނުވާ ދުވަސްތަކެއްގެ ގޮތުގައި “unauthorized absence” ބަލައި، މިފަދައިން އެއްދުވަހު ނޫނީ 3 (ތިނެއް) ދުވަހަށްވުރެ ގިނަ ދުވަސް ޓްރައިބިއުނަލް ހާޒިރުނުވުމަކީ ކޯޑް އޮފް ކޮންޑަކްޓްގެ ޑިސިޕްލިނަރީ އެކްޝަން ޕޮލިސީގެ ދަށުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެ 3 (ތިނެއް) ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށެއްކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމެވެ.

1.8. މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަރާތުގެ ޕޮލިސީތަކާއި އެއްގޮތްވާ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތާއެކު ވަކިކުރުމާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ ބައެއްކަމުގައިވާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ކުރިން ޕޮލިސީތަކާ ހިލާފުން މަސައްކަތަށް ހާޒިރުނުވާ ހާދިސާ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ނަން 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިދާނެކަމަށް ގަވާއިދުގައިވާކަމެވެ. އެމްޕްލޮއީގެ އެޗްއާރްއެމް އެއްގޮތަށް ޕޮލިސީގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުއްދަ ޖެހުން ނޯޓިސްގެ ވަކިކުރުން ހުއްދަ ނެތި ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވުމަކީ “unauthorized absence” އެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާކަމެވެ.

1.9. ޓްރައިބިއުނަލަށް ހާޒިރުވާން ވަކި ވަގުތެއް ކަނޑައަޅައި، އެ ވަގުތުގައި ސަރަހައްދުން އިންތިޒާމުކުރެވޭނެ ޢިލްމީގޮތުން އެޅެމުގެ މަސައްކަތަށް ހާޒިރުވުމަށް ކަނޑައަޅައި، ހަމައެކަނި ސަރަހައްދުން އިންތިޒާމުކުރުމުގައި މަސައްކަތަށް ހާޒިރުނުވާ ކަމުގެ ހުރިހާ އެއްޗެއް މަސައްކަތްކުރާ ނުކޮށް އުޅުނީ ޓްރައިބިއުނަލް ހާޒިރުނުވެވުނުކަމަށް، މިގޮތުން އަމަލުކުރުމަށް ބުނެފައިވާ މުވައްޒަފުންނަށް އަންގާ 2 ޖޫން 2024 ގައި އެމްޕްލޮއީން މުވައްޒަފުންނަށް ފޮނުވި މެމޯއެއް[4] ފޮނުވާފައިވާކަމެވެ.

1.10. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް އެއްވެސް ޢިނާޔަތް ދިނުމަށް ނުލައިކަމަށް އެފަރާތުން ބަލާނެކަމަށްވެސް، އެމްޕްލޮއީގެ ޑިސިޕްލިނަރީ ޕްރޮސީޖަރ އެކްޝަން ޕޮލިސީގެ ދަށުން، ކުށަކީ ދަރަޖަކާ ތިންވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށަކަށް ބަލާފައިވާތީ، 3 (ތިނެއް) ދުވަހަށްވުރެ ގިނަ ދުވަސް ޓްރައިބިއުނަލް ހާޒިރުނުވުމަކީ ތިންވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށެއްކަމަށް، ތިންވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށްތަކަށް އެމްޕްލޮއީގެ ޑިސިޕްލިނަރީ އެކްޝަން ޕޮލިސީގެ 5.5.2 ގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާކަމެވެ.

[4] ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ ނަންބަރު HRM-M/2023/1475 (02 ޖޫން 2024) މެމޯ

www.employmenttribunal.gov.mv info@employmenttribunal.gov.mv (+960) 3307701

1.11. ވަޒީފާދޭ ފަރާތާ މުވައްޒަފާ ދެމެދު ވެވިފައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ އެންމެ ޖައުހަރީ ޝަރުތަކީ މުވައްޒަފާ ހަވާލުކުރެވޭ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި، ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުވުމަކީ މި އިލްތިޒާމާ ހިމެނޭ ކަމެއްކަމުގައި، މުވައްޒަފެއްގެ ބޭނުމަކީ އެ މުވައްޒަފެއްގެ ފަރާތުން ވަޒީފާދޭ ފަރާތަށް އެ ވަޒީފާގެ އުޖޫރައިގެ މުޤާބިލުގައި ދޭންޖެހޭ ހިދުމަތް ދިނުންކަމުގައިވާއިރު ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވުމަކީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތާ އެމް.ޓީ.ސީސީއާ ދެމެދު ވެވިފައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ ޖައުހަރީ ޝަރުތަކާ ހިލާފުވެފައިވާކަމަށް އެމް.ޓީ.ސީސީން ދެކޭކަމަށް، މިގޮތުގައިން ވަޒީފާއާބެހޭ ގާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ އެ ގާނޫނުގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިއުފާ ދިނުމަށް ވިދާޅުވެ ވަޒީފާ ދޫކޮށްލާފައިވާކަމަށް،

1.12. އެމް.ޓީ.ސީސީގެ ޑިސިޕްލިނަރީ އެކްޝަން ޕޮލިސީގެ ދަށުން "Unauthorized absence" އާ ގުޅިގެން އިތުރު ތަފްސީލް ހިމެނޭ ޕޮލިސީގެ 1.4 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށް، މުވައްޒަފު ހާޒިރުވުމަށް އެދިފައިވާތާ، ހެދުމަށް ކޯޑުއަދާކުރާކަން ސުޕަރވައިޒަރަށް އެންގުމުން، އެ ދުވަހަކު މުވައްޒަފު ހާޒިރުނުވާ ދުވަސްތަކުގެ ޖުމްލަ ކަނޑައަޅާނެކަމާއި، އެހެންކަމުން، މި މައްސަލައިގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެމް.ޓީ.ސީސީގެ ޑިސިޕްލިނަރީ އެކްޝަން ޕޮލިސީގެ ދަށުން ކަނޑައެޅިފައިވާ އިޖުރާއަތުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެ މަތިންކަމަށެވެ.

1.13. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަކީ ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޓާމިނޭޝަނާ ހިސާބުން ބޮޑުދަރަޖައިގެ ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވާ ފަރާތެއްކަމަށް، ސަބަބިން އިން ފުރަތަމަ މަސައްކަތަށް ހާޒިރުނުވެ އެދުވަހު މުސާރަ ނުލިބި ކޮންޓްރެކްޓަށް ޚިލާފުވުމުގެ ހަމަވުމެއްކަން އެމް.ޓީ.ސީސީން ދެކޭކަމަށް، އެހެންކަމުން، މި ޓްރައިބިއުނަލުގައި އެމް.ޓީ.ސީސީން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ދެމެދު އޮތް އިތުބާރު ގެއްލިފައިވާތީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް ރުޖޫޢަކުރުވިދާނެކަމަށް ނުދެކޭކަމަށެވެ.

1.14. މައްސަލަ ތަޙްޤީގު ފަރާތުން މައްސަލަ ނިންމުމަށް އެދޭ ގޮތް ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ މައްސަލާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަމާއި، ގާއިމުކުރުމަށްފަހު ކަށަވަރުކޮށްދިނުމަށް، އެފަރާތުން އެދިވަޑައިގަތަ ގާނޫނީ ފަރާތް ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް ކަށަވަރުކޮށްދިނުމަށް ފާހަގަކުރެއްވުމެވެ.

2. ގަވާއިދު ނަންބަރު 2022/R-14 (ވަޒީފާގެ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ގަވާއިދު) ގެ 31 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ބޭއްވުމަށް ތަރުތީބުކޮށް 'އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުން' ބޭއްވުމުގެ ކުރިން މައްސަލައާ ގުޅޭ ހަށިހެޅުމުގެ ދަފުތަރު އަދި ދެފަރާތު

www.employmenttribunal.gov.mv info@employmenttribunal.gov.mv (+960) 3307701

ސާބިތުކޮށްދިނުމަށްޓަކައި ބޭނުންވާ އެންމެހައި ވިއުލޭޝަންތައް ހުށަހެޅުމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތާއި މައްސަލަ ރައްދު ފަރާތަށް ދިން ފުރުސަތުގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އެންމެހައި ވިއުލޭޝަންތަކާއި، މައްސަލަ ރައްދު ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އެންމެހައި ވިއުލޭޝަންތަކަށް[5] އަދި އެފަރާތުން ހުށަހެޅި ޝަފަހީ ހެކި ބަލައިގަތުމަށް ނިންމައި، މި މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން 24 ނޮވެންބަރު 2024 ގައި ބޭއްވުނު އިބްތިދާއީ އަޑުއެހުމުގައި ދެފަރާތަށްވެސް އެކަން އަންގާފައިވާނެއެވެ.

2.1. މައްސަލަ ރައްދު ފަރާތުގެ ޝަފަހީ ހެކިތަކުގެ ގޮތުގައި މާލެ، ހ. ރިވިޒާލީސް، މުޙައްމަދު ނިޝާމް (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު: A058876) ހާޒިރުކުރައްވާފައި، މި މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން 29 ޖަނަވަރީ 2025 ގައި ބޭއްވުނު އަޑުއެހުމުގައި އެފަރާތުގެ ހެކިބަސް ނަގާފައިވާނެއެވެ.

3. މައްސަލައިގައި ޤަރާރުއިއްވުމަށް ގޮތް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ކަންތައްތައް

3.1. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ގާއިމުކުރަންޖެހޭ މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި ޢިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ގާއިމުކުރެވިފައިވޭތޯ ބެލުން.

3.2. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ ގެއްލުން ފަދަ އެފަރާތަކަށް ނަގައިދިނުން ހައްޤުވޭތޯ ބެލުން.

4. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ގާއިމުކުރަންޖެހޭ މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި ޢިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ގާއިމުކުރެވިފައިވޭތޯ ބެލުން

4.1. މި ނުކުތާއާ ގުޅޭގޮތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމަކީ:

4.1.1. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަކީ 02 ޖަނަވަރީ 2018 އިން ފެށިގެން ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ގެންދާ ފަރާތެއްކަމަށާއި، 21 މޭ 2024 އިން ފެށިގެން 20 ޖޫން 2024 އާ ހަމައަށް 30 (ތިރީސް) ދުވަހު ސަސްޕެންޑް ކޮށްފައިވާކަމަށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް މަސައްކަތްތަކުގައި ބައިވެރިވެފައިވާކަމަށް ފާހަގަކޮށް ސޯޝަލްމީޑިއާގައި އަންނަނިވި ޕޯސްޓުތަކެއް އަންގާފައިވާކަމަށް ބުނެ، ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ އެސިސްޓެންޓް ޑިރެކްޓަރުގެ މެއިލް،

5 މި މައްސަލަ ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ "މައްސަލައިގެ ވިއުލޭޝަންތައް" ބައިގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުންނާއި މައްސަލަ ރައްދު ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އެންމެހައި ވިއުލޭޝަންތައް ލިސްޓުކޮށްފައިވާނެއެވެ.

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވާ ދުވަސްތަކެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާކަމަށް މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން ބަޔާންކުރައްވާ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތާމެދު ސުޕަވައިޒަރުންގެ ފަރާތުން އެއްވެސް ހިތްހަމަނުޖެހުމެއް އޮތްކަމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ނުއަންގާކަމަށް،

4.1.2. ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ގޮތުން، އެފަރާތަށް ދީފައިވާ ލިޔުމުގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެއް އަހަރު ތެރޭގައި މުވައްޒަފަކު އުޒުރެއްނެތި 3 (ތިނެއް) ދުވަހަށްވުރެ ގިނަ ދުވަހު އޮފީހަށް ހާޒިރުނުވެއްޖެނަމަ އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކުންފުނީގެ ޤަވާއިދުން ލިބިދޭކަމަށް، އެ އުސޫލަށް ރިޢާޔަތްކޮށްގެން ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އޮފީހަށް ކުރިން ދުވަސްތަކެއް ސަބަބު-ނެތި ވަޒީފާއިން އެންގޭކަމަށް،

4.1.3. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ކުރާ މަސައްކަތަކީ ރަށުތެރޭ ބޮޑުހެއްޖެހުމާއި، ޖެޓީ ސަރަހައްދު ބޮޑުހެއްޖެހުންކަމަށާއި، ކުންފުނީ ދުވަހުކުރާ މަސައްކަތް ފުރިހަމަކުރީ އެ ދުވަހުގެ ބޭރުވެރިންގެ ބޮޑުމަސްކުރާކަމަށާއި، އެ ދުވަހުގެ ބޭރުވެރިގައި ގުޅުއްވާކަން މުވައްޒަފުން ބަޔާންކުރާކަމަށާއި، ބޭރުވެރިގައި ބައިވެރިވާ މުވައްޒަފުން ކުންފުނިން ގުޅުއްވާ ވާކަމަށާއި، ގުޅުމާ މަސައްކަތް ނިމުމުން އެ ދުވަހުގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ފޮޓޯ ކުންފުނި މުވައްޒަފުންގެ ވަކިވަކިން ވާން ނިޔާކުރާކަމަށާއި، ގުޅުމާގެ ކުންފުނިން އެއް މުވައްޒަފަކު ފައިބައި ގުޅުމާ ފޮޓޯ ފުރުން ފޮނުވާކަމަށާއި، މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުގެ ހެއްކަށް ޖަވާބުގައި ހުށަހެޅި ފަރާތް، ކުންފުނި މުވައްޒަފުން މަސައްކަތުގެ ފޮޓޯ ފައިބައި ގުޅުމާ ފަދަ ފަދަ ވާން ނިޔާކުރާކަމަށް ބުނާއިރު އެގޮތަށް އަމަލުކުރާކަން އެއްވެސް ގޮތަކުން ސާބިތު އުސޫލުތަކެއްގައި ކަނޑައަޅާފައިނުވާކަމަށާއި، ޑިރެކްޓަރުގެ މަސައްކަތުގެ ކުރިން އަދަބުވެސް ގުޅުމާކުރަނީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

4.2. މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމަކީ:

4.2.1. މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ހާޒިރީ ރެކޯޑަށް މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން އެނެކްސް 4 ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ "unauthorized absence form" ފޯމްސްތަކުގެ ކޮޕީން ރެކޯޑުކޮށްފައިވާ ހާޒިރީ ރެކޯޑުކަމަށް، މި ރެކޯޑުން 6 ޖޫން 2024 އިން ފެށިގެން 20 ޖޫން 2024 ގެ ނިޔަލަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ސަބަބެއް ނެތި

ވެފައިނުވާކަން އެނގޭކަމަށާއި، އަދި 21 މޭ 2024 އިން ފެށިގެން 6 ޖޫން 2024 ގެ ނިޔަލަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ޑިއުޓީއަށް ސަބަބެއް ނެތި ޣައިރުހާޒިރުވެފައިވާކަން އެ ފަރާތުގެ މަސައްކަތަށް ހާޒިރުވެފައިނުވާކަމާއި،

4.2.2. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ސުޕަވައިޒަރު "unauthorized absence form" ހުށަހަޅުއްވައި ފުރިހަމަ 21 މޭ 2024 އިން ފެށިގެން 6 ޖޫން 2024 ގެ ނިޔަލަށް ސަބަބެއް އިން ޢަލާމާތްވެފައި ބިލާޢުޒުރު ވެފައިވާކަމަށާއި، ޑިއުޓީއަށް ހާޒިރުނުވާ ދުވަސްތަކުގައި، ޑިއުޓީ އަދާކުރުމުގެ ބަދަލުގައި ވަޒީފާ ޑިއުޓީގެ ސަބަބެއް-އިން ފޯމުތަކުގައި ސޮއިކުރައްވާފައިވާ ތާރީޚުތަކެއް، އެއީ ޑިއުޓީ ހާޒިރުވެ ދުވަސްތަކުގައި ބަލާނަމަ އެއްވެސް ސަބަބެއް ނެތްކަމަށާއި، މިގޮތަށް، 21 މޭ 2024 އިން ފެށިގެން 20 ޖޫންގެ ނިޔަލަށް މުސާރަދިނުމަށް ރިކުއެސްޓް ޑިއުޓީ ހާޒިރުވެފައިނުވާ ދުވަސްތަކުގެ ގޮތުގައި ބަލައިފައިވާކަމަށާއި،

4.2.3. ހުށަހަ ކުރުމުގެ ނަތީޖާއަށް 3 (ތިނެއް) ދުވަހަށްވުރެ ގިނަ ދުވަހު ޑިއުޓީއަށް ހާޒިރުނުވުމަކީ އެމްޕްލޮއީގެ ޑިސިޕްލިނަރީ އެކްޝަން ނެގިދާނެ ދުވަސް 3 ވަނަ ދުވަހުގައި ކުށެއްކަމަށާއި، އަދި މިގޮތައިން 3 ވަނަ ދުވަހުގައި ކުށެއްކަމަށް މުވައްޒަފުން އިލްތިޒާމް ނުގެނެސް ދިނުމަށް ނޯޓިސް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށްފަހު އެ ޑިސިޕްލިނަރީ 5 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާކަމަށާއި،

4.2.4. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް 21 މޭ 2024 އިން ފެށިގެން 20 ޖޫން 2024 ގެ ނިޔަލަށް އެއްވެސް މަސައްކަތެއްކުރުމަށް ހާޒިރުވެފައިނުވާކަމަށް ބޭނުންވާ އެފަރާތުގެ މަސައްކަތުގެ ލިސްޓް ނަގާފައިވާކަން، މި މުސާރައިގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކޮށްދެއްވާފައިވާކަމަށް މުވައްޒަފު ނިސްބަތް ހަދައިގެން ދެވިދާނެ ކަމަކީ ޚަރަދުކުރެވިފައިވާކަމަށާއި، އަދި މިގޮތަށް ކަންތައް މަސައްކަތް މުވައްޒަފުންގެ ޕޭރޯލް ހިސާބު ކުރުމަށް ޚާއްސަ ސަމާލުކަމެއް ދެވިފައިވާކަމަށާއި، މަސައްކަތްތަކަށް ވަޒީފާގެ ޒިންމާ އާއި މަސައްކަތު މުވައްޒަފުން އެ މަސައްކަތުގެ ފައިސާ ޝީޓުގައި ހިއްސާކުރެވުނު ކަމުގެ ބަޔާން ކުރެވިފައިވާކަމަށާއި، އިސްލާހުކުރެވުނު މުވައްޒަފުގެ ޑިއުޓީގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކުރެވިފައިވާކަމަށް މުސާރައިގެ ނިސްބަތްވާ ފޮނުވައިދިނުމަށްފަހު ޗެކު ކުރުމުގެ ދުވަސް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވާކަމަށާއި، ޑިއުޓީގައި މަސައްކަތްކުރާ ހަވާލުކުރެވިފައި ޗާޓަށް ޢަމަލުކުރާ ފަރާތް މުވައްޒަފުގެ "individual"

މަސައްކަތުގެ ކަށަވަރުކަމާއި، އަދި މަސައްކަތުގެ ތެރޭ ނަގާނަކަން މުޅިއެކަމު ނިޝާނާގެ ހުރިބަހެން އެނގޭކަމަށް މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްދީފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ޓްރައިބިއުނަލުން ފާހަގަކުރާ ނުކުތާތައް.

4.3 ނޯޓިސް ދިނުމަށްފަހު ނުވަތަ ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައިނަމަވެސް، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފިނަމަ، އެ ވަޒީފާއިން އޭނާ ވަކިކުރީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތިކަމުގައި ވަޒީފާދޭފަރާތަކުން ސާބިތުކޮށްދެވޭނަމަ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކަމުގެ ސަބަބު، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުމުގެ ހައްޤު އެ މުވައްޒަފަކަށް ލިބިގެންވާނެކަން ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެބަޔާންކުރެވެއެވެ. މިގޮތުގައި ހުށަހެޅޭ ޝަކުވާތަކުގައި، އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތިގެންކަން ސާބިތުކުރުމުގެ ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެއްގެ ގޮތުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކާހުރެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގައި ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ އޮތީ މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަށެވެ.

4.4 މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްގެން ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތަކުގައި، މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ އިންސާފުވެރި ނިންމުމަކަށްވުމަށް ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އެކަށީގެންވާ ބުރުގައި ދެ އުސޫލެއް ފުރިހަމަވާންޖެހޭކަމާއި، އެއީ މައްސަލައިގެ އިންސާފުވެރިކަން (substantive fairness) އަދި އިޖުރާއީ އިންސާފުވެރިކަން (procedural fairness) ގައިމުކުރެވިފައި ބެލުމަކަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/24[6] އާއި 2011/HC-A/134[7] ގެ ޝަރީޢަތުން އެންގިކަމާއި، މިގޮތުން މައްސަލައިގެ އިންސާފުވެރިކަމަށް، މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތަކަށް ހިތްހަމަޖެހޭ އަސާސެއް އެއީ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ ހަމައެކަނި އިންސާފުވެރި ސަބަބަކަށްވުމުގެ އިތުރުން އެ ހިތްހަމަޖެހޭ އަސާސެއްގެ ދަށުން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތައް ފުރިހަމަކޮށްގެން ބޭނުންކަން އެނގޭކަމާއި، އިޖުރާއީ އިންސާފުވެރިކަން ގައިމުކުރުމަށް، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން އިންސާފުވެރި ނިންމުމަކަށް ވާސިލުވުމަށްޓަކައި ބަލަންޖެހޭ ބޭނުންތަކެއް ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއާތެވެ

---

[6] ޕީޓީ ޓަރަ ރިސޯޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. އަލީ މުއާޒް ގެ މައްސަލަ
[7] މޯލްޑިވްސް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ކޮންޓްރެކްޓިންގ ކޮމްޕެނީ ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑް ވ. އަޙްމަދު މުޙައްމަދު ގެ މައްސަލަ

ފެށިހުމަކުރެވެންކަން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ އިސްތިއުނާފުދަރުނުވުން ގަޟިއްޔާތަކުންނާއި އެ ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ މިބާވަތުގެ އެހެން މައްސަލަތަކުން އެނގެން އޮވެއެވެ.

4.5 ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައިގައި މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުގެ ވަޒީފާއިން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަކިކޮށްފައިވަނީ ނޯޓިސް ދިނުމެއް ނެތިކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، ނޯޓިސް ދިނުމަކާނުލައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ހުކުމާ ޚިލާފު ކަމެކެވެ. އެގޮތުން، އެ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވަނީ،

"ނޯޓިސް ދިނުމަކާނުލައި، ވަޒީފާ އަދާކުރާ ފަރާތެއް އޭނާގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ، އޭނާގެ މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤު އެކަށީގެން ނުވާމިންވަރަށް، އޭނާ ވަޒީފާގައި އިތުރަށް ބަހައްޓައިފިނަމަ، އެކަށީގެންވާ ހަމަތަކަށް ބެލުމުން، ކުށުގެ ބާވަތަކާއި ވަޒީފާއާ ގުޅޭގޮތުން ނުފެނިދާނެ ހާލަތްތަކުގައެވެ."

އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވަނީ،

"މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ވަޒީފާ އަދާކުރާ ފަރާތެއްގެ މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤު އެކަށީގެންނުވާކަމަށް ބެލެވޭނީ އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައެވެ.

(1) ވަޒީފާގައި އިތުރަށް ބަހައްޓައިފިނަމަ ވަޒީފާދޭ ފަރާތަށް ނުވަތަ ވަޒީފާ އަދާކުރާ ތަނަށް ގެއްލުންތަކެއް ލިބިދާނެކަމަށް ފެނުން؛

(2) ޚިޔާނާތެއް ވެފައިވުން."

މިފަދައިން ކަމަށް، ނޯޓިސް ދިނުމަކާނުލައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް ބެލެވޭނީ ހާލަތްތަކުގައި ތަފްސީލުކުރައްވައިދެއްވާފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ، **އިސްމާޢީލް މުސްތަފާ ވ. ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް**[8] ގަޟިއްޔާގެ ސަރީޙައް ނިންމުމުގެ ރައުޔުގެ 32 އަދި 33 ވަނަ ނުކުތާގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވެއެވެ،

ނޯޓިސްނުދީ މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި ބުނެފައިވާ ފަދައިން އަޚްލާޤީ ސަބަބެއް އޮވެގެންނެވެ. އަޚްލާޤީ ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް ބެލެވޭނީ ދެ ހާލަތެއްގައެވެ. އެއީ:

(i) ފާޙިޝް ނުވަތަ އަނިޔާވެރި އަމަލެއް ކުރުން.

(ii) ޚިޔާނާތެއް ވެފައިވުން.

[8] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/27 ގަޟިއްޔާ

ކޮންމެކަމަކު އައިންސްޓެންޓީ އަމަލެއް (misconduct) އެ އަމަލެއްގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފަކު ނޯޓިސް ދިނުމުގެއިތުރުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ވަޒީފާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުއްދަކުރާ ކަމަކަށް ނުވެ ހިނގައިދާނެއެވެ. ވަޒީފާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމެއްނެތި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ހުއްދަވާނީ މުވައްޒަފުކަކު އަމަލަކީ ފާޅުކަންބޮޑު އައިންސްޓެންޓީ އަމަލެއް (gross misconduct) ކަމަށް ވާނަމައެވެ. އެ އަމަލަކީނޯޓިސް ދިނުމެއްނެތި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ހުއްދަވާފަދަ ފާޅުކަން ބޮޑު އައިންސްޓެންޓީ އަމަލެއްކަމަށް ބެލެވޭނީ، މުވައްޒަފުކަކު އަމަލަކީ ދެ ފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އޮންނަންޖެހޭ ވަޒީފާގެ ގުޅުން އެއްކޮށް ގެއްލޭ މިންވަރުގެ ސީރިއަސް އަމަލެއް ކަމަށް ވާނަމައެވެ. މުވައްޒަފުގެ އައިންސްޓެންޓީ އަމަލަކީ (1) ދެ ފަރާތުގެ ދެމެދުގައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ ޖައުހަރީ ޝަރުޠަކާ ޚިލާފުވެފައިވާ ކަމަށް ވާނަމަ، ނުވަތަ (2) އެ ކަމަކީ ވަޒީފާދޭ ފަރާތާއި މުވައްޒަފާއި ދެމެދުގައި އޮންނަ ވަޒީފާގެ ގުޅުމުގައި ހިމެނޭ އޮނެސްޓީ މަތިވެރި ސިފަތަކަށް ދެ ފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އޮންނަންޖެހޭ އިތުބާރު އަދި އަމާނާތްތެރިކަން ގެއްލުވާލަކަށް ވާނަމަ، ނުވަތަ (3) އެ ކަމަކީ އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން އަދާކުރަންޖެހޭ ވަޒީފާގެ އިލްތިޒާމުތަކާ އެއްކޮށް ނުވަތަ ސީރިއަސްކޮށްގައި ޚިލާފު ކަމެއް ކަމަށް ވާނަމަ، އެ އަމަލަކީ ނޯޓިސް ދިނުމުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ހުއްދަވާފަދަ ފާޅުކަންބޮޑު އައިންސްޓެންޓީ އަމަލެއް ކަމަށް ބެލެވިދާނެއެވެ.'

މިގޮތައިންނެވެ.

4.6 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/HC-A/280[9] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި،

"އެމްޕްލޮއިމަންޓްގެ އަދި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ފޯމަލް ސިސްޓަމެއް އޮތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބު ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތް، އެމްޕްލޮއިމަންޓްގެ އަދި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ދިފާޢުން، އެމްޕްލޮއިމަންޓްގެ އަދި ވަޒީފާއަށް ޖެހިލުމުއްސުރެން މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުން، އެމްޕްލޮއިމަންޓްގެ އަދި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ފޯމަލް ތިމާގެގައި ބައްޓަންކޮށްފައިވާ ސަބަބު ހިތަވައި އެހެން ސަބަބެއްކަމެއް ޕްރިސިޝަން ފުރިން ޕްރައިވެޓް ތިމާގެ ޖަވާބުން ހުށަހަޅާފައިވާނަމަވެސް އެސަބަބެއްކަން ދިފާޢުގައި ދިފާޢުކުރުމަށް ފުރުޞަތުދޭކަމާއި، މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބެއްކަން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތިމާގެގައި ބައްޓަންކޮށްފައިވާ ސަބަބު ހިތަވައި އެހެން ސަބަބެއްކަން ހުށަހަޅައި، އެސަބަބެއްކަން ދިފާޢުކުރުމުގެ މުވައްޒަފުންގެ ޙައްޤުތަށް ގެއްލިގެން ހިނގައިދާނެކަމެއްކަމާއި،

އެހެންކަމުން، މިމައްސަލައިގައި ބަލަން ޖެހޭނީ، އެމްޕްލޮއިމަންޓްގެ އަދި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ފޯމަލް ސިސްޓަމެއް އޮތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބު ބައްޓަންކޮށްފައިވާ، ޙަޤީޤަތުގައިވެސް އެސަބަބު އެކަމެއް ތޯއާއި، އަދި އެކަމަކީ އެއީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްތޯއާއި، ... "

މިގޮތައިން ބައްޓަންކޮށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

4.6.1 މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ގޮތުން އެފަރާތަށް ދީފައިވާ ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ސިޓީގެ ނަންބަރު HDC(161)-HRM/PRV/2024/4065 (29 ޖުލައި 2024)

[9] ޕްރިސިޝަން ފުރިން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. އެމްޕްލޮއިމަންޓް އަދި ގަސްއިއްޔާ

ސިޓީގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ 21 މޭ 2024 އިން ފެށިގެން 20 ޖޫން 2024 އާ ހަމައަށް 30 (ތިރީސް) ދުވަހު ސައިން އިން ކުރިނަމަވެސް، މަސައްކަތުގައި އެއްވެސް ދިނުމަކަށް ބައިވެރިވެފައިނުވާތީ، ކުންފުނީގެ ޕްރޮގްރެސިވް ޑިސިޕްލިނަރީ އެކްޝަން ޕޮލިސީއާއި ރިޢާޔަތްކޮށްގެން ބާޠިލްކޮށްފައިވާތީ، މި މައްސަލައިގައިވެސް ބަލަން ޖެހޭނީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ދަނީ ބައްޓަންކުރެވިފައިވާ ސަބަބު ހަމަޖެހޭތޯ ބެލުމެވެ.

4.7. މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަރާތުން 19 ނޮވެންބަރު 2024 ގައި ޑޮކިއުމަންޓް 5 ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ހާޒިރީ ރިޕޯޓު ދެފުށުން އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

4.7.1. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް 6 ޖޫން 2024 އިން ފެށިގެން 20 ޖޫން 2024 ގެ ނިޔަލަށް އޮފީހަށް ސައިން އިން ވެއިންވާކަން އެފަރާތުގެ ހާޒިރީ ރިޕޯޓުން ބެލުމުން އެނގޭކަމަށް މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަރާތުން 12 ޑިސެންބަރު 2024 ގައި ހުށަހަޅާފައިވާ އެފަރާތުގެ ފުރަތަމަ ބަޔާނުގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

4.7.2. މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން، 08 ޖަނަވަރީ 2025 ގައި ބޭއްވުނު އަޑުއެހުމުގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ހާޒިރީ ރިޕޯޓުގެ ވޯކްފަރާތުގެ އިރުމަތީގައި "6/6/24, 10:56 AM" މިވަގުތައިން ބައްލަވާފައިވާ، 06 ޖޫން 2024 އަށް ހާޒިރީ ރިޕޯޓު ޕްރިންޓްކުރުމުން ތާރީޚާ ނުވަތަ ދުވަހާ މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަރާތުގެ ވަކީލާ ސުވާލުކުރުމުން، އެއީ އެޓެންޑެންސް ރިޕޯޓު ޕްރިންޓްކުރުމުން ތާރީޚްކަމަށާއި، އެ ހާޒިރީ ރިޕޯޓަކީ މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ "unauthorized absence form" ފުރިހަމަކުރުމުގެ ކުރިން ރިޕޯޓުކުރެވިފައިވާ ހާޒިރީ ރިޕޯޓުކަމަށާއި، މި ރިޕޯޓުން 6 ޖޫން 2024 އިން ފެށިގެން 20 ޖޫން 2024 ގެ ނިޔަލަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އޮފީހަށް ސައިން އިން ވެއިންވާކަން އެނގޭކަމަށާއި، އެ ހާޒިރީ ރިޕޯޓަކީ ކޮމްޕިއުޓަރގެ އެޗް.އާރު ޑިޕާޓްމަންޓުގެ ފަރާތުން މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަރާތުގެ ވަކީލާ ހިއްސާކުރައްވާ ރިޕޯޓުކަމަށާއި، އެއީ ފައިނަލް ރިޕޯޓުކަމަށް މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަރާތުގެ ވަކީލު ބަޔާންކޮށްދެއްވާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

4.7.3. މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަރާތުން ޑޮކިއުމަންޓް 5 ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ސައްހަ ރިޕޯޓު ނޫންކަމަށާއި، އަދި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ހާޒިރީ ރިޕޯޓު ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުޞަތަކަށް އެދޭކަމަށް ބަޔާންކޮށް މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަރާތުގެ ވަކީލު 12 ޖަނަވަރީ 2025 ގައި މި ޓްރައިބިއުނަލަށް ފޮނުއްވާފައިވާ،

މުއައްސަސާ ރައްދުވި ފަރާތުން އެފަދަ ފުރުޞަތެއްކަން އެދިފައިވަނީ، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2022/R-14 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ގަވާއިދު) ގެ 31 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ބޭއްވުމަށް ލާޒިމުކުރާ 'އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުން' ބޭއްވުމުގެ ކުރިން މުއައްސަސާއާ ގުޅޭ ހަސްތުމުންގެ ދަށުވާ އަދި ދަފުދު ސްޓާފްކޮންޓްރެކްޓުދިނުމަށްޓަކައި ބޭނުންވާ އެންމެހައި ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހެޅުމަށް މުއައްސަސާ ހުށަހެޅި ފަރާތަށާއި މުއައްސަސާ ރައްދުވި ފަރާތަށް ފުރުޞަތު ދީފި. މި މުއައްސަސާއިގެ އިބްތިދާއީ މަރުޙަލާ ނިމުނު ފަހުންކުރުމުގައިވާތީއާއި، މުއައްސަސާ ރައްދުވާ ފަރާތުން 19 ނޮވެންބަރު 2024 ގައި ހުށަހަޅާފައިވާ މުއައްސަސާ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ހާސިލު ރައްދުގެ ފައިނަލް ރައްދުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ރައްދުއެއްކަމަށް މި މުއައްސަސާއާ ގުޅިގެން 08 ޖަނަވަރީ 2025 ގައި ބޭއްވުނު ބައްދަލުވުމުގައި މުއައްސަސާ ރައްދުވި ފަރާތުގެ ވަކީލު ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، މުއައްސަސާ ރައްދުވި ފަރާތުން އެދިފައިވާފަދައިން މުއައްސަސާ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ އެޕްލިކޭޝަން ރައްދުގެ އަދުން ހުށަހެޅުމަށް ފުރުޞަތު ދޭން ނިންމަވައި 13 ޖަނަވަރީ 2025 ގައި މުއައްސަސާ ރައްދުވި ފަރާތަށް އެކަން އަންގާފައިވާނެއެވެ.

4.7.4 މުއައްސަސާ ހުށަހެޅި ފަރާތް 6 ޖޫން 2024 އިން ފެށިގެން 20 ޖޫން 2024 ގެ ނިޔަލަށް އޮޅުވާލަން ސަލާއިން އިން ފުވައިންވާކަން ސްޓާފްކޮންޓްރެކްޓުގެ ބޭނުމަށް އެފަރާތުގެ އެޕްލިކޭޝަން ރައްދު މުއައްސަސާ ރައްދުވި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާއިރު، އެ ރައްދުގައި 6 ޖޫން 2024 ގައި ފިރިންޗާރުކުރިފައިވާ ރައްދުއެކަމަށް މި މުއައްސަސާއާ ގުޅިގެން 08 ޖަނަވަރީ 2025 ގައި ބޭއްވުނު ބައްދަލުވުމުގައި، މުއައްސަސާ ރައްދުވި ފަރާތުގެ ވަކީލު ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، 6 ޖޫން 2024 ގައި ފިރިންޗާރުކުރިފައިވާ އެޕްލިކޭޝަން ރައްދުގައި އެ ދުވަހުގެ ވަގުތު ތާރީޚުތަކާއި ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މުއްދަތާއި ނުހުންނާނެކަމަށާއި، އެއީ ސަބަބަކާ ރައްދުއް ނުނިންމަވައި މުއައްސަސާ ރައްދުވި ފަރާތުން 12 ޖަނަވަރީ 2025 ގައި ޓްރައިބިއުނަލަށް ފޮނުވާފައިވާ ލިޔުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، މި މުއައްސަސާ ނިންމުމުގައި މުއައްސަސާ ރައްދުވި ފަރާތުން ޒިކުރުކުރި 5 ގެ ދަށުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ މުއައްސަސާ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ހާސިލު ރައްދުގެ ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާނެއެވެ.

4.8 މި މުއައްސަސާއާ ގުޅިގެން 10 ފެބްރުއަރީ 2025 ގައި ބޭއްވުނު ބައްދަލުވުމުގައި، މުއައްސަސާ ރައްދުވި ފަރާތުގެ ސަފީރު ހުށަހެޅުމުގެ ދަށުގައި ހާސިލުވި މާލެ، ރ. ރިޔާޟާރީ، މުޙައްމަދު ނިޝާމް (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު: A058876) ދިފައިވާ ހެކިބަހެއް ބަލައިގަނެ ގަސްގަސްތު ކަންކަން ފާހަގަކުރެވިއްޖެއެވެ.

4.8.1 މުއައްސަސާ ރައްދުވި ފަރާތުން 19 ނޮވެންބަރު 2024 ގައި ހުށަހަޅާފައިވާ އެފަރާތުގެ ހެކި ލިސްޓުގައި، ސަފީރު ހުށަހެޅުމުގެ ދަށުގައި މުޙައްމަދު ނިޝާމް ހުށަހަޅަނީ، 21 މޭ 2024 އިން ފެށިގެން 20 ޖޫން

2024 ގެ ނިޔުފަތް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ސަޢީން އިންޓަވިއުކުރި މަސައްކަތްތަކުން ރާސްތުވެއިނުވާކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަށްޓަކައި ބައްލަވާފައިވެއެވެ.

4.8.2. ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2022 (ހެކީގެ ޤާނޫނު) ގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި، ހެކިބަސް ދޭ މީހާ ސަފުހާއެއްގެ މަޢުލޫމާތުގައި ދޭ ސަބަބަކީ ހެކި ވަނުވާން، ހެކިބަސް ދެވޭ ކަމެއް، ޝަރުޢީ އަމިއްލައަށް ތަޖުރިބާކުރުވައިވާ ގޮތް ބައްލަވަނުކުރުމުގެ ގޮތުން، ސަރީހަ ޢިބާރާތުން، ޝަރުޢާނުން ދޭ ހެކިބަސްތަކުން ބައްލަވާކަށްވައިވާކަން ފާހަގަކުރުވައިދެ، މުޅިއްޖެއަށް ނިސްބަތް ހެކިބަސް ދީފައިނުވާނަމަ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މައްސަލަ އޮފީސަރެއް އަދި ސުޕަރވައިޒަރ އޮފީސަރެއް ހުށަހަޅަމުންދާކަމައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ހަވާލުކުރެވުނު "ޓާސްކް" ތަކެއް ނިންމާފައިނުވާކަމައި، އެފަރާތް "އެސައިން" ކުރެވި ތަން ތަނަށް ނުދާކަމަށް ބުނެ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މަތީގައި ހުށަހަޅަމުން މުވައްޒަފުން ހުށަހެޅި ފަރާތް ދެކިގެން ސަމާލުކަންދީގެން ބައްލަވާފައިވާ މިއީ ބަހަކު ވަކި ގޮތަކަށް ފާހަގަކުރެއް ދެކޭނެކަމަށް ބަލާނެ ބުނެދީ (Hearsay Statement) ކަމުގައިވާތީ، މުޅިއްޖެއަށް ނިސްބަތް އެފަރާތުން ބަލާ ބުނެދީ ހެކީގެ ޤާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބައްލަވާކަށްވައިވާފަދަ ހެކިބަހެއް ނޫންކަމުގައި ބަލަންޖެހެއެވެ.

4.8.3. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-A/258[10] ގަސްދުއާއިގެ ސަފުހައެއް ނިމުނުގޮތުގެ ދިހަވަނަ 31 ވަނަ ޕެރެގްރާފުގައި،

'...މިފަދަ ޙަމަލުތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ވަކި މީހަކު ދޭ ބަޔާން އެކަނި ޢަދުލު ހާސިލުވެގެން، އެކަމުން އެކަނި ބެލިދާ، ކަނޑައެޅިގެން ގެއްލުންކަރުވާނެކަމެއް ހިނގާފައިވާކަމަށް ބަލައި ބޭރުވާ ކަމަކަށް ބެލުމުގެ އެހެން ދަލީލު ނުލިބޭ ގޮތަށް ނިމުމެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ.
އެހެނީ، ކަނޑައެޅިގެން ދަޢުވާކުރާ ހިނގާފައިވާ ޙަމަލަކާ ގުޅޭ ގޮތުން އެކަމުގެ ބަޔާން ތަފުސީލު، އެހެން ބާރުދީ (ކަރަބޮރޭޝަން) އެހެނިހެން ކަންކަން އެކުލެވޭ ފަރާތަކުން ހެދިދާނެ، އެފަދަ ފަރާތަކުން ސިފަ ހައްކަށް ބޭރުކުރުމަށް ބޭނުންކުރެވިދާނެއެވެ.'

މިފަދައިން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

4.9. މުޅިއްޖެއަށް ނިސްބަތް ހެކިބަސް ދީފައި، ކޯޓުގެ މަޝްވަރާ މުވައްޒަފުންގެ ޒިއްމާ ތަކުގެ މުވައްޒަފުން ހިއްސާކުރެވިފައިވާ، ކޯޓުގެ މުވައްޒަފަކަށް މަސައްކަތްތެރިޔާގެ ރާސްތުވާނެކަމާ ސަރީހަ ރާސްތުވެ މަސައްކަތްތަކެއް، މުވައްޒަފުންގެ ވައިބަރ ގުޅުމުގައި އެ މަސައްކަތްތަކާ ހިއްސާކުރެވުމުގެ ދޭގޮތްވާ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި

[10] ފިޔާޒު ސަލާމްއާއި ދާޚިލީ ވިޒާރާތާ ދެމެދު. ޝ. ނިޔުޒާމު އަދި ގަސްދުއާ

ފަރާތް އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކޮންޓްރެކްޓަކުން ހަވާލުކުރާނެކަމުގައި، ޑްރައިވަރުގައި މަސައްކަތްކުރުމަށް
ހަވާލުކުރާ ހާލަތުގައިވެސް ކޮންމެ ފަރުދެއްގެ "individual" މަސައްކަތްތެރިއެއް ހިމެނޭނެކަމަށްވާއިރު، އެ
މަސައްކަތުގެ ތެރެ ނެގެނީނަމަ ބައްޓަންކޮށްފައިވުމަށް، މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ހޯދާފައިވާ އެ ބޭނުމަށް
އިންސާނުންކޮށްފައިވާތީ. އެގޮތުން، މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ބައްޓަންކޮށްފައިވަނީ، ވަޒީފާ މަސައްކަތު ނިޔަމަން
އެ ދައުލަތުގެ މަސައްކަތްތެރިއެއްގެ ގޮތުގައި ކޮންމެ މުވައްޒަފެއް ވަކިވަކިން ވާނީ ނަމޫނާކަމަށް، ވަޒީފާގެ ކޮންމެވެސް
އެއް މުވައްޒަފެއް ވަޒީފާއަށް ވަޒީފާ ލިބިދޭނީ ކަމުގައި ދައުލަތުގެ ފުރުޞަތެއް ދިނުމުން މުވައްޒަފުންނަށް ވީ
ވަޒީފާ ވަކި ވަކިން ފޯރުކޮށްދޭނަމަވެސް މިޒަމާނުގެ ނިޒާމުގެ ބޭއިގެ އެކުލެވޭ އަމަލުތަކަށް އެއްވެސް
ގާއިދާގެ ނުވަތަ ޤާނޫނީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަޒީފާގެ މަސައްކަތްތެރިއެއް ކަމަށް އަދި ބަދަލުވެސް
ވަޒީފާދެވިފައިވާ.

4.9.1 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނިންމެވުމެއް 2021/HC-A/258[11] ގެ މައްސަލާގައި ބަޔާންކުރެއްވިފައިވާ ގޮތުން
ހުށަހެޅުއްވި މަސައްކަތު ގަވާއިދު، ވަޒީފާގެ މަސައްކަތެއްގެ ވަޒީފާގެ ބަދަލުވާ ހަވާލުކުރާ
ހާލަތުގައި، އެ މަސައްކަތެއް ނިޔަމަން، ވަޒީފާގެ ކޮންމެ މުވައްޒަފުވެސް އެ މަސައްކަތެއްގެ ވަޒީ
ވަކިބައި ވަޒީފާގެ ހިއްސާކުރަނީ ޤާނޫނުގައިވާ މަސައްކަތު ހުރިހާ ފަރާތުން އިންސާފުކޮށްފައިވާތީ، ކޮންމެ
މުވައްޒަފުވެސް އެ މަސައްކަތެއްގެ ވަޒީ ވަކިބައި ވަޒީފާގެ ހިއްސާކުރަނީ ޤާނޫނުގައިވާކަމަށް، 21 މޭ 2024
އިން ފެށިގެން 20 ޖޫން 2024 ގެ ނިޔަލަށް މަސައްކަތު ހުރިހާ ފަރާތް އެއްވެސް މަސައްކަތެއް
ކޮންޓްރެކްޓުކޮށްފައިވަނީ އެކުވެ މުވައްޒަފު (މުޒާހަރާ ނިޒާމު) ބޭނުމުގެ މަސައްކަތް ދިޔައިރުކަން،
މަސައްކަތު ހުރިހާ ފަރާތް ވަކިވާ އަދާކުރުމުގައި މަޤާމުތަކުގައިވާ ކުރުމުގައި ގާނޫނީ
އުސޫލުތަކުގެ މަޤާމުގައި ކުރިއަށްދާ މަސައްކަތްތެރިޔާ ނިސްބަތުން މުވައްޒަފުންނާ ހަވާލުކުރެވޭއިރު،
މުވައްޒަފު އެ ހަވާލުކުރެވޭ މަސައްކަތެއް ނިންމާފައިވާކަން ނުވަތަ ނުވާކަން ބެލުމުގެ ގޮތުން މަސައްކަތު
ދައުރެއް ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނިޔާމަތު، ޤާނޫނީގެ މަސައްކަތެއްގެ ވަޒީފާގެ ހަވާލުކުރެވޭ
ހާލަތުގައިވެސް، އެ މަސައްކަތެއް ނިޔަމަން، އެ ވަޒީފާއެއްގެ ކޮންމެ މުވައްޒަފުވެސް އެ މަސައްކަތެއްގެ
ވަޒީ ވަކިބައި ވަޒީފާގެ ހިއްސާކުރަނީ ޤާނޫނުގައި ބަލަހައްޓަމުން އުސޫލުތަކާ ހަމައެކަށީގައި
ބަލަހައްޓާފައެވެ.

11 ޙުކުމް

4.10 ވީމާ، އިސްތިޢުފާދޭންޖެހުނު އެންމެ ކަރައި ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، ކޮންމެ މުވައްޒަފަކުވެސް މަސައްކަތްކުރުމަށް ހާސިލުކުރަންޖެހޭ ސަރަޙައްދު ހާސިލުވެ މުވައްޒަފުންގެ މަސައްކަތްތަކާ، ވައިބަރ ގޮތުގައި އެ މަސައްކަތް ހިއްސާކުރަންޖެހޭނެކަމަށްބެލި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކޮށްފައިވާކަމަށް ދެކޮށްފައިނުވާކަމާއި، ގޮތުފެމުގައި މަސައްކަތްކުރުމުގައި ހަލާކުކުރާ ހާލަތުގައިވެސް ކޮންމެ މުވައްޒަފެއްގެ “individual” މަސައްކަތްތަކުގެ ހުރިހާކަމަކީ، އެ މަސައްކަތުގެ ތިމާ ޝަރުޢީޙަވާލާއި، 21 މާ 2024 އިން ފެށިގެން 20 ޖޫން 2024 ގެ ނިޔަލަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކޮށްފައިނުވާކަމަށް މުވައްޒަފު ނިސްބަތް ބެލި ބެލުން ފިޔަވައި، އެކަމަށް ބޭރު ދާ އިތުރު ހެކިހެކި ނުވަތަ ގަރީނާއެއް (Corroborating evidence) މައްސަލަ ބަލާއިރު ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިނުވާތީ، އިސްތިޢުފާދޭންޖެހުނު މުއްދަތުގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ހަމަތަކުގައިވެސް އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކޮށްފައިނުވާކަން ސާބިތުކުރުމުގެ ބާރުމަތީ މައްސަލަ ބަލާއިރު ފަރާތުން މި ޤަރާރަށް ކޮށްދޭން ކޯޓު ހުށަހަޅައިފައިވާކަމަށް ބެލެވިފައިން ހަމައެއް ނުވާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާގެ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ހުއްދަދޭ ޢަމަލުގެ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ދެމެހެއްޓެނިކަން ބެހެއްޓުމަށް ސަބަބެއްނެތި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މަޢްނަވީ އަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) ގެއްލުންވާގޮތަށް ކަމަށް ކަނޑައަޅަން ފެނެއެވެ.

4.11 ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ގެއްލުވަންޖެހޭ މަޢްނަވީ އަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) ގެއްލުނުވާގޮތަށް، ޢިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ގެއްލިފައިވާކަމުގެ ބަލަން ނުޖެހޭނެކަމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/209[12] ގަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވެ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާ ވަކިކުރުމުގައި މައްސަލަ ބަލާއިރު ފަރާތުން ޢިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ގެއްލުވާލައްވާ ނަޒަރުކޮށް ކަނޑައެޅުން ލާޒިމުނުވާކަމުގައި ބަލަމުއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އިންސާފުވެރި އަދި އަދުލުވެރި ނިންމުމަކަށް ވާސިލުވުމުގައި އިސްތިޢުފާދޭންޖެހުމުގައިވާ ޢިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ގެއްލުވާލާ ހުޅާސާކޮށް ނަޒަރުކުރެވޭ ނަޒަރީކުރުން މުހިންމުކަމުގައި ބެލެވޭކަމަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-[13] A/208 ގަޟިއްޔާގައި، ގާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާ "ނަޒާހަތް

12 ޙަސަން ފާއިޒު ވ. މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑް ގަޟިއްޔާ
13 އަޙްމަދު އަސްލަމް ވ. އަތޮޅު ސަރވިސް ޝިޕިންގ ލިމިޓެޑް ގަޟިއްޔާ

ދިނުމަކާއި ނުލައި ވަކިކުރުން"، މި މާއްދާގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމެއް ނުލައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައްސަލައިގައި އަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) އަދި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ގާއިމުކުރަންޖެހޭ ކަމުގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަމާއި، ނޯޓިސް ދިނުމެއް ނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ ހާލަތުގައި، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ގާއިމުކުރެވުމަށް ވާކަމަށް، އާންމު ހާލަތްތަކުގައި ކަނޑައެޅޭނީ، ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން އަންގާ ކަމަކުން:

1. މުވައްޒަފުގެ މައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކުރުމާ ކަމާބެހޭ މައުލޫމާތު، އެއިރަކު ދެވެން ހުރިހާ ތަފްސީލާއެކު، އެ މުވައްޒަފަކަށް ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ދިނުމަށްފަހު؛
2. އެ ތުހުމަތާމެދު ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ފުރުޞަތު އެ މުވައްޒަފަށް ދިނުމަށްފަހު އަދި އެފަދަ ފުރުޞަތެއްގައި އެ މުވައްޒަފަކު ކަނޑައަޅާ މުއްދަތުގެ އެކަށީގެންވާ ހާލަތަކުން އިތުރުޖެހޭނަމަ އެ ފުރުޞަތު ދިނުމަށްފަހު؛
3. އެ މައްސަލަ އިދާރީގޮތުން ތަހުގީގުކުރުމަށްފަހު؛
4. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ދެ ޝަރުތު ފުރިހަމަވާކަމަށް، އެ ކުށުގެ ތަހުގީގަކުން ފެނި، އެ މުވައްޒަފު ވަކިކުރަން ނިންމައިފިނަމަ، އެ މުވައްޒަފު ވަކިކޮށްފައިވާކަން، ވަކިކުރި ސަބަބުތަކާއެކު އެ މުވައްޒަފަކަށް އަންގާފައިވާނަމަކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

4.12. މީގެ އިތުރުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/20[14] ގަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތު ނިމުނުގޮތުގެ ދިރާސާ ބަލާއިރު، ނޯޓިސް ދިނުމެއްނުލާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ ހާލަތްތަކުގައި، މުވައްޒަފުގެ މައްސަލަ ކުރިން ތަޙުޤީޤުކޮށް ޖަވާބުދާރީވުމަށް ފުރުޞަތު ދީ ނިންމުމަށް، އެ މުވައްޒަފުގެ މައްސަލަ ކުރިޔަށްދާ ތަހުގީގުގެ ތަފްސީލާއި، އެ ވަގުތު ހާލަތަށް ރިއާޔަތް ކުރަންވާނެކަމާއި، އަދި އެގޮތުން ކޮންމެ ހާލަތެއްގައި މުވައްޒަފު ދިނުމުން ޖަވާބުދާރީ ވުމަށް ފުރުޞަތު ނުދެވުން ކަމުގައިވިޔަސް، މުވައްޒަފުގެ މައްސަލަ ކުރިޔަށްދާ ތަހުގީގު އެގޮތަށް ސާފުކޮށް ދިނުމަކީ ހަމަ ކުރިއަށްދާ ކަމުގެ ބައެއްކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.[15]

4.13. ހައްސާސް ޖިނާއީ މައްސަލަތަކެއް ހުށަހަޅާފައިވާކަމުން ޑިސިޕްލިނަރީ އެކްޝަން ފުރިހަމަ 1.4 ވަނަ މާއްދާގައި އަންނަނިވި އިބާރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

[14] ފާސިލް މޫސާ ވ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން ގަޟިއްޔާ

[15] އިބިޑ، ޕެރެގްރާފް 45

www.employmenttribunal.gov.mv info@employmenttribunal.gov.mv (+960) 3307701

"No investigation is required to act against offences such as unauthorized absence, poor performance, repeated tardiness etc· However, supporting documents such as absence report, supervisor statement, performance evaluations with the sign of supervisors will be required·"

4.14. މައްސަލަ ރައްދުވި ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން އިސްވެދެންނެވިފައިވާ އިޖުރާއަތުގައި ފުރިހަމަކޮށްފައިވާތޯ ބަލާއިރު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބު އެފަރާތަށް އަންގާފައިވާކަން ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ ނަންބަރު HDC(161)-HRM/PRV/2024/4065 (29 ޖަނަވަރީ 2024) ސިޓީއަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮތުމާއެކު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތާމެދު ކުރެވުނު ތުހުމަތާ ގުޅިގެން ޖަވާބުދާރީވުމަށް އެފަރާތަށް ފުރުޞަތު ދީފައިވާކަމާއި، ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ ޑިސިޕްލިނަރީ އެކްޝަން ޕޮލިސީގެ 1.4 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދައިން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ސުޕަވައިޒަރުގެ ބަޔާނެއް ނަގާފައިވާކަމާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ "performance evaluation" އެއް ހަދާފައިވާކަން މި މައްސަލައިގެ ތެރެއިން އެނގެން ނެތުމާއި، މި މައްސަލައިގެ އިސްތިމާއު މަރުޙަލާގައި، މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ސަޕޯޓަރ ރިޕޯޓް ހުށަހަޅާފައިނުވާތީ، މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ގާއިމުކޮށްފައިނުވާކަމަށް ބެލެވެއެވެ.

5. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ކޮށްދިނުން އެދިފައިވާ ގޮތްތަކާއި، އެފަރާތަށް ނަގައިދެވިދާނެ ހަމަހަމަ ބަދަލު

5.1 މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމަކީ:

5.1.1 މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އެފަރާތް އަނބުރާ ވަޒީފާއަށް ނެރެދިނުމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ލިބެމުންދިޔަ މުސާރައާއި އެފަރާތް ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ނެރެދޭ ތާރީޚާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދޭކަމަށް އެފަރާތުން ބޭނުންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކޮށްފައެވެ.

www.employmenttribunal.gov.mv info@employmenttribunal.gov.mv (+960) 3307701

5.2. މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން މައްސަލަ ޖަވާބުދާރީ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްލައިވާ ކަންކަމަކީ:

5.2.1. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަކީ ކުންފުނީގެ ޗީފް ސެކިއުރިޓީ ހިމާޔަތް ތަކާލީފުކުރާ ވަޒީފާއަށް ހުށަހެޅުނު ފަރާތެއްކަމަށާއި، ސައިން އިން ފުރަތަމަ މަސައްކަތަކީ ކަސްޓަމަރުންގެ އެދުންތަކެއް މުސާރަ ނުދީފި ކޮންޓްރެކްޓަށް އޮޑިޓްކުރުމުގެ އަމަލުކޮށްކަން އެމް.ޑީ.ސީއިން ދޭހަކޮށްދެއްވާ، އެހެންކަމުން، މި ގޮތަށްޓަކައި އެމް.ޑީ.ސީއާ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތާ ދެމެދު އޮތް އިތުބާރު ގެއްލިފައިވާތީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް މުވައްޒަފުކުރުމަށްވުރެ ނުދެކެނީކަމުގައި މައްސަލަ ޖަވާބުދާރީ ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކޮށްލަމެވެ.

ޤަޟިއްޔާއިން ފާހަގަކުރެވޭ ނުކުތާތައް.

5.3. ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން، އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފަށް ލިބޭ ގޮތުގެ ޤާނޫނީ ހައްޤުތަކާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/555[16] ގަޟިއްޔާގައި،

" … އަމުރެއް ނެރުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ފުރަތަމަ ބަލަންވާނީ އުމުވައްޒަފަކު ވަކިކުރީ ހަމަ ވަޒީފާގައި އޮތުން ބަދަލުގައި ނުވަތަ އެވަޒީފާއާގުޅޭ ނުވަތަ އެންމެފަސް އެކަށީގެންވާ ވަޒީފާއެއްގައި ބަހައްޓަން ކަމަށެވެ، … "

މި އިބާރާތުން ބަޔާންކޮށްދެއްވާފައިވާ ގޮތުން އެނގެން އޮންނާނީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި (substantive fairness) އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ޤާއިމުކޮށްފައިނުވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އަދާކުރަމުންދިޔަ މަގާމަށް އެފަރާތް އަނބުރާ މުވައްޒަފުކުރުމަށް ކަނޑައަޅަން ޖެހޭކަމުގައި ދެކެމެވެ.

4.2. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދިފައިވާ އެފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ތާރީޚުން ފެށިގެން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އަނބުރާ ވަޒީފާއަށް މުވައްޒަފުކުރާ ތާރީޚާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ އެންމެހައި މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށެވެ. އެގޮތުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އެދިފައިވާ ފަދައިން އެފަރާތަށް

[16] އަސްލަމް ވަހީދު ވ. މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ގަޟިއްޔާ

އިސްތިއުފާދިނުމަށް ބާރުކުރުވުން ގޮތުގެ ފުރިހަމަ ނަގައިދިނުމުގެ ބަޔާނެއް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49[17] ޤަޟިއްޔާގެ 61 ވަނަ ނުކުތާގައި،

"ވަޒީފާއަށް އަނިޔާވާ ނުރައްކާތެރިކަމުގެ ޖިސްމާނީ ނުވަތަ ނަފްސާނީ ކުށެއް އަމިއްލަވަންތަކަމުގައި އެ މުވައްޒަފަކަށް އެ މުއައްސަސާގެ ވެރިޔާގެ ގޮތުން ވާހަކަދައްކައި މުއާމަލާތް ކުރުމުގައި ޢަމަލެއް ކުރުމަކީ ޖިސްމާނީ ނުވަތަ ކުށެއް ކަސްރަތާއި ގޮތަކުން ދިނުން އަމިއްލަކުރުމުގައި ވަޒީފާއިން ގެނބުނު 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ގައިވާ ގޮތަށް އެ މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާ ދޫކޮށްލަން ކަނޑައަޅާކަށް ޖެހޭނެ ކަމުގެ ސަބަބު. ނަމަވެސް މިއީ މުއައްޒަފުގެ ބޭނުމާ އެ މުވައްޒަފަކަށް ގެއްލުމާއި އެންމެ މުސްތަޤިއްލު އަށް އިންސާފުވެރި އަދަބު ނަގައި ދިނުމަށް ކަނޑައެޅިފައި ވަޒީފާގެ ހައްޤު ނެތްކަމެވެ"

މި އިބާރާތުން ބަޔާންކޮށްދެނީ، ވަޒީފާ ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާގެ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު އަމިއްލައަށް ވަޒީފާއަށް އަސަރުކުރާ ދަތިއުޅުންތަކެއް، އެ މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ބާރުއަޅައި ވަޒީފާއަށް އަސަރުކުރާ ދަތިކަމުގެ ޙާލަތް ހަމައެކަނި މުވައްޒަފުގެ ގެއްލުމާއި އެއްވެސް މުސްތަޤިއްލު އިންސާފުވެރިކަން އަދަބުކުރުމުގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ކަނޑައެޅުން ވާޖިބު ކަމެއް ނޫންކަން އިސްލާހުކުރުމަށް ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމް، އެނގޭނީ ބަދަލު ހާލަތެއް ވަޒީފާގެ ޤާނޫނުގެ ދާއިރާގައި ވަޒީފާގެ ކަނޑައެޅުމުގެ ގޮތުން ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދިނުން މިކަމުގައި އިސްތިއުފާކުރުމުގެ ބާރުގެ ސަބަބުން، ވަޒީފާގެ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި،

"މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވާޖިބުކުރާ ސަބަބުތައް ނުހިމެނޭ ޢަމަލެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ހިނގާފައިވާ ހިނގުމެއް، ދިރިގެއާ ކަންތައްތަކާއި ކުރީގެ ހާލަތު ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން އަދާކުރަން ނުކެރޭނެ ގޮތަށް ކުރުމަށްވުރެ.

(1) އެ މުވައްޒަފަކު ކުރިން އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާގައި އޮތުން ބަދަލުކުރުމާއި، އެހާއިރު އެއްވެސް ބަދަލެއްގައި ވަޒީފާއިން ވަކިވުމާ މިންވަރަށް ނަގަހައްޓައިގެން އަދާކުރަން؛

(2) މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން އަދާކުރަމުންދިޔަ ބާވަތުގެ ވަޒީފާއެއްގައި، ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ އެހެން ވަޒީފާއެއްގައި ބަދަލުގެ ގޮތުން އަދާކުރަން، ނަމަ އެ އަދާކުރުމަށް ބަދަލުގެ ގޮތުން ނުވަތަ ވަޒީފާ ގެއްލުނު މުވައްޒަފަށް ދޭން އިއްސަހާލާ ސަލާމަތްތަކާއި މުސާރައާއި އެހެނިހެން އަދަބުގެ ކަންތައްތަކުން، ވަކި ތަރުތީބެއް ފެށިގެން އެ ވަޒީފާ ކުރިއަރާފައިވާ އަދާކުރުން؛

(3) މި މާއްދާގެ (ބ) ގައިވާ ގޮތުގެ ތެރެއިން، ބަދަލުދިނުމުގެ އަދާކުރަން."

[17] މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. ޚާލިދު އަބްދުއްރަޙްމާން ގެ މައްސަލާ

4.3 މިފަދައިން ބާރުނުކޮށްފައިވާކަމުގައި، އަދި އިސްތިޢުފާދޭން ނުކުތުމުން މާއްދާގެ (ށ) ގައި،

"ބަދަލުދިނުމުގެ އަމުރެއް ޖުޑިޝަލްރިވިއުއަށް ނެރުމުގައި، ބަދަލު ދޭންޖެހޭ މިންވަރު ކަނޑައަޅައިދިނުމާއި އެކަށީގެންވާކަމަށް އަދި އަދުލުވެރިކަމަށް ޖުޑިޝަލްރިވިއުއަށް ފެންނަ އަދަދަކަށެވެ. މިފަދައިން އަދަދު ކަނޑައެޅުމުގައި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން އަމަލުކުރިގޮތާއި އެ މުވައްޒަފަކަށް ސިފަތަކުން ލިބުނު ގެއްލުންތަކާއި، އެ މުވައްޒަފަކަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ދިމާވި މުވައްޒަފު ކުރި އަމަލުތަކުގެ ސަބަބުން ކަމަށް ވާނަމަ އެކަމުގައި އޭނާ ބައިވެރިވާ މިންވަރަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ. މުވައްޒަފަށް ބަދަލު ދިނުމުގައި، އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި މި ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކަމަކަށް ބިނާކޮށް ކަމުގައިވާނަމަ، އެކަމަކީ ޖެހޭކަމެއް އެ މުވައްޒަފަކަށް ލިބުނު އަދަދުގެ ފައިސާ ދިނުމަށް ޖުޑިޝަލްރިވިއުން އަމުރުކުރެވިދާނެއެވެ."

މި އިބާރާތުން ބާރުނުކޮށްފައިވަނީ ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

4.4 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/75[18] މައްސަލާގައި،

'32. ޤާނޫނަށް ގެނައި ރިޔާޒަތް މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި ރިޢާޔަތް ކުރަންޖެހޭ ކަންތައް މިގެ ކުރިން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އަލީ ވަހީދު ވ. ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް ޑިފެންސް އެންޑް ނޭޝަނަލް ސެކިއުރިޓީ) މައްސަލާގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމުގައި އަންނަނިވި ކަންތައްތަކަށް ރިޢާޔަތް ކުރަންވާނެއެވެ.

(ހ) މުވައްޒަފު އަދާކުރި ވަޒީފާގެ ބާވަތް

(ށ) ވަޒީފާގައި ހޭދަކުރި މުއްދަތު

(ނ) މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނުއިރު ލިބެމުންދިޔަ މުސާރަ އާއި އިނާޔަތް

(ރ) ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ބޭއިންސާފު އަމަލުތަކުގެ ހުރި މިން

(ބ) ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ފަރާތުގެ އުމުރަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އެހެން ވަޒީފާއެއް އަދާކުރެވިދާނެތޯ

(ޅ) ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަން ޖެހުނީ އެ މުވައްޒަފު އޭގެ ސަބަބެއް ކަށަވަރުވެސް ވަރަށް ނުރަނގަޅު ޢިއްސާލެއް ނުވަތަ އިހުމާލެއް ހުރިގެންތޯ

(ކ) ގެއްލުމުގެ މިންވަރު ކުރިމަތިވުމުގެ ގޮތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން އޭނާއަށް މަސައްކަތެއް ކުރެވޭނެތޯ، އަދި މިގެ ތެރޭގައި އެހެން ވަޒީފާއެއް ހޯދުމަށް އޭނާއަށް އެހެން މަސައްކަތެއް ކުރެވިދާނެތޯ ބެލުމުގައި ހުރިހާ މަސައްކަތެއް ކުރެވޭތޯ ބެލުން

[18] އަބްދުﷲ ޝާހިދު ވ. އެޑިއުކޭޝަން ޑިވެލޮޕްމަންޓް ސެންޓަރ

(ހ) ވަޒީފާ ރުޖޫޢަކުރާ ބާރުވެރިކަމުގައި މުވައްޒަފުން ހ ބައްލު ވިޔަފާރިގެ އިތުރުން، ބަދަލު ދިނުމުގެ ސަރަޙައްދު ނުބައްދާ ނުވަތަ ބޭނުންވާ މުއްސަނދިކަމާއި ވިއްޔާ

(ށ) ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމުގައި ވިޔަފާރިއަށް މުއްސަނދި ކުރި އިސްތިސްނާތަކާ މަޤާމުގައި ބަދަލު ދަވާ ބަދަލުގެ މިންވަރު ރިސްކު ކުރާނެ ނުވަތަ މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ ގޮތަށް ކަނޑައެޅޭ ޙައްޤުތައް ބައްޓަން ސާބިތު ހިނދު، އިތުރު ބަދަލެއް ވަޒީފާ ދޭފަރާތުން ނަގައިދޭން ޖެހޭނެވެ

33. މީގެ އިތުރުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޖަސްޓިސް ހުސައިން ޝަހީމް، ޢ. ސިވާލު ސަރަޙައްދު ނަޒީރު ގެންދިއުމަށް ވަޒީފާ އަދި ކުރެވި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ތަކެތި އަޅައިގެން ގެއްލުން ލިބޭތީ، އެގޮތަށް ސަބަބަކުން ވަޒީފާ އަދި ކުރި ވަކިކުރުމަށް ވަޒީފާއަށް ލިބޭގޮތް ނުވަތަ ވަކި ވަކިކުރުމުގެ މަސައްކަތުގެ ކުރިއަށް ހުރިބަދަލު އިޝާރާތްކޮށް ނުވަތަ ޤާނޫނީގޮތުގެ މައްޗަށް ބަލައިގެން ބަދަލު ކަނޑައަޅާނެ ގޮތް ބަޔާން ކުރައްވާފައެވެ.

މިފަދައިން ބައްޓަންކުރައްވާފައި ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

4.5 އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/75[19] މައްސަލައިގައި ފާހަގަކުރައްވާ ކަންތައްތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައްސަލައި އަދުލުވެރިކަމާއި ޢިނާދާ އަދުލުވެރިކަން ގެއްލުވުމާއި ޚިލާފުވާކަމަށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދޭން މިންވަރު ހިސާބުކުރުމަށް ބަލައިގެން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން އެފަރާތަށް ލިބޭ ގެއްލުން ކުރީގެ ގޮތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އާމްދަނީ ވަސީލަތުގެ ގޮތުން ބަލައިގެން ފަރާތަކަށް ސާބިތުކުރެވިފައިވާ ޖާމިއަތުގައި ފާހަގަކުރައްވާފައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް މައްސަލަ ބަޔާން ކުރެވިފައިވާ ގޮތުގައި 6 (ހައެއް) އަހަރާއި، 6 (ހައެއް) މަހާއި 28 (އަށާވީސް) ދުވަހު ވަޒީފާގައި ދުވަސްކޮށްފައިވާ ބައިވަރު މުސާރައާއި ކަލްދާނުނުގެ ޙައްޤުތަކާއި، ނަޒަރުގައި ބަލައިފިކަމާއި، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައި ވަޒީފާއަށް ވެރިކަމާއި ގޮތުގައި، ބަލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް މައްސަލަ ފެށުނު ވަޒީފާގެ ވަކިކުރުމުގައި އުޖޫރައިގެ ގޮތުގައި ލިބެމުންދިޔަ -/13,000ރ. (ތޭރަހާސް ރުފިޔާ) ގެ ނިސްބަތުން، 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ އުޖޫރައަށްވާ -/78,000ރ. (ހަތްދިހަ އަށްހާސް ރުފިޔާ) އަދި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދިނުމަށް އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއްކަމަށް ފެނެއެވެ.

19 އިތުރު

މައްސަލައިގެ ނިންމުން

މައްސަލާ ހުށަހެޅި ފަރާތުންނާއި މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން ހުށަހެޅި ލިޔެކިޔުންތަކާއި، މައްސަލަ ބެލި މަޖިލީހުގައި ދެފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކާއި ހެކިތަކާއި ހެކިބަހަށް ރިއާޔަތްކޮށް ބެލިއިރު، މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ހުރިކަން ސާބިތުކޮށް މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތަށް ސާބިތުކޮށްދެވިފައިނުވާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ގާއިމުކުރަންޖެހޭ މައުޟޫއީ އިންސާފުވެރިކަން (substantive fairness) އަދި އިޖުރާއީ އިންސާފުވެރިކަން (procedural fairness) ގާއިމުކޮށްފައިނުވާކަން ކަނޑައަޅައި،

މައްސަލާ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫއީ އިންސާފުވެރިކަން (substantive fairness) އަދި އިޖުރާއީ އިންސާފުވެރިކަން (procedural fairness) ގާއިމުކޮށްފައިނުވާތީ ސަބަބަށްޓަކައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި އިސްތިސްނާކުރުމުގެ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢުކުރުމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ މުސާރައާއި -/78,000ރ. (ހަތްދިހަ އަށްހާސް ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅައި،

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އުސޫލުގައި ކަނޑައަޅާ މުއްދަތު (19 މޭ 2025) އިން ފެށިގެން ރަސްމީ ބަންދުނޫން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ފުރިހަމަކޮށް ތަންފީޛުކުރުމަށްފަހު، އެކަން ހަމަޖެހުނުގޮތް ރަސްމީ ބަންދު ނޫން 03 (ތިނެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިޔުމުން އަންގާގޮތަށް މައްސަލަ ރައްދުވި ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މައްޗަށް އަންގައި އަމުރުކޮށް މި މައްސަލާ ނިންމައިލީމެވެ.

21 ޛުލްޤަޢިދާ 1446

19 މޭ 2025

މި މައްސަލަ ބެލި ނިޔާމު

ފާޠިމަތު މަރިޔާ މުޙައްމަދު

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނައިބު ރައީސް

www.employmenttribunal.gov.mv info@employmenttribunal.gov.mv (+960) 3307701

ނިންމުމާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭނަމަ އަމަލުކުރަންވީ ގޮތް

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ސަރުކާރު އުސޫލަކާ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުސޫލަކާ ހިލާފަށް، ނުވަތަ ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިބިގެންވާ ބާރެއް ބޭނުންކޮށްގެންކަމަށް މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތަކަށް ގަބޫލުކުރެވޭނަމަ، މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު ކޮންމެ ފަރާތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މި މައްސަލަ ނިންމި ތާރީޚުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހެވެ. އަދި އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި މައްސަލަ ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ހަވާލުކުރެވިއްޖެނަމަ (ރިޕޯޓު ދޫކުރެވޭ ރިޕޯޓަށް އެދުމުން)، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ ތާރީޚަކީ މައްސަލަ ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ހަވާލުކުރާ ތާރީޚެވެ. އެހެންނަމަވެސް މައްސަލަ ނިމުނުގޮތުގެ ހުކުމްބާއްވައިން ބަޔާނަށް ވެސް އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

މައްސަލަ ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ދޫކުރުން

މައްސަލަ ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓަށް އެދެންވާނީ އެކަމަށް ހާއްސަކޮށްފައިވާ ފޯމުންނެވެ. އަދި މައްސަލަ ނިމުނުގޮތުގެ ޕްރިންޓްކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓު ދޫކުރެވޭނީ، އެ ރިޕޯޓެއްގައި ހިމެނޭ ކޮންމެ ޞަފްޙާއަކަށް -/1ރ. (އެއް ރުފިޔާ) ގެ މަގުން ފައިސާ ދެއްކުމުންނެވެ.

މައްސަލައިގެ ނިންމުން ތަންފީޛުކުރުން

މައްސަލައިގެ ނިންމުން ތަންފީޛުކޮށްފައިވާކަން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް އަންގާފައިނުވާނަމަ، ނުވަތަ މައްސަލައިގެ ނިންމުން ތަންފީޛުކޮށްދިނުމަށް އެދި މައްސަލައިގެ ހުށަހެޅުން ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅައިދީފިނަމަ، އެ ނިންމުމެއް ތަންފީޛުކުރުމަށްޓަކައި ސިވިލް ކޯޓަށް ފޮނުވޭނެއެވެ. އަދި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ހުށަހެޅުން ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނިންމުން ތަންފީޛުކުރަން ބޭނުންވާނަމަ، އެ ފަރާތަކަށް އަމިއްލައަށް ވެސް އެ މައްސަލަ ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

www.employmenttribunal.gov.mv info@employmenttribunal.gov.mv (+960) 3307701